

ETABLERING AF RØDKLØVER I ØKO-VINTERRUG – EN SIKKER KVÆLSTOFGØDNING

STØTTET AF

Fonden for **økologisk landbrug**

Kan du bruge mere kvælstof i dit sædskifte, er det nu du skal overveje at undersøge rødkløver i din mark med vinterrug.

Rødkløver kan nemlig fiksere betydelige mængder kvælstof og dermed give en god eftervirkning i den efterfølgende vårafgrøde. De foreløbige resultater fra et igangværende forsøg, hvor rødkløver er udlagt i vinterrug i det tidlige forår, viser, at en vellykket rødkløvergrøngødning kan levere, hvad der svarer til 80 kg $\text{NH}_4\text{-N}$ i svinegylle til den efterfølgende havreafgrøde.

SÅ I TIDLIGT FORÅR

Rødkløver undersøges i rugen så snart jorden kan bære. Det skal være så tidligt på foråret som muligt, inden rugen begynder at strække sig, da der ellers vil være stor risiko for, at der ødelægges aksbærende strå. Ved undersøgning i rug anbefales ud fra de igangværende forsøg, en udsædsmængde på 3 kg rødkløver pr. ha. En del af rødkløveren kan erstattes med hvidkløver, der kan lukke eventuelle huller.

En efterafgrøde af rødkløver er et bidrag til at understøtte et robust sædskifte og opretholde eller øge udbytterne. Foto: Margrethe Askegaard

En høj ukrudtsbestand i marken kan være en udfordring, både ved såning og i konkurrencen om lys og vand. Det kræver en individuel vurdering, om det vil gøre etableringen usikker.

- Rødkløverudlægget bør, hvis det er muligt, sås skråt på rugens såretning, så udlægget kan få lys og luft.
- Skærene strammes godt op, og hastigheden tilpasses så såskærene ikke hopper.
- Efterharve eller andre former for dækning undlades.
- Frøene ligger fint i de åbne 1-2 cm dybe såriller, da der på denne tid af året vil være både jordkontakt og fugt til frøene.
- En tung såmaskine med fastmonterede trykruller kan fint anvendes, men da er sådybden max. 1 cm.
- Udbringning af gylle før eller efter såningen vil normalt ikke skade rødkløveren.

EN EKSTRA CHANCE

Hvis vejret driller, og det optimale tidspunkt for etablering forpasses, er det bedre at droppe projektet og tage frøet hjem på lager. Her kan det sagtens holde sig til næste sæson, hvis det opbevares et tørt og køligt sted. Er kløveren konventionelt produceret, og der efterfølgende år er økologiske frø til rådighed, skal du dog være opmærksom på, at de konventionelle frø ikke kan anvendes.

RØDKLØVER PASSER GODT TIL VINTERRUG

Efterafgrøder af kløver er et værdifuldt supplement til markernes forsyning med kvælstof, hvilket kan øge udbyttet eller spare indkøb af konventionel husdyrgødning til den efterfølgende afgrøde.

Rødkløver har pælerod, og er mere robust i forhold til tørke end hvidkløver, men kan dog være en voldsom konkurrent overfor en svag eller kortstrået dæksæd. Udlægges den i langstråede kornarter som vinterrug, der normalt holder sig stående under økologiske dyrkningsbetingelser, er risikoen for gennemgroning af dæksæden lille, samtidig med at rødkløveren har gode muligheder for at etablere sig.

Foto: Margrethe Askegaard

Det forventes ikke, at rødkløveren i et normalt år vil hæmme vinterrugen, da udlægget frem til rugen begynder at modne og lysne i bunden, er forholdsvis svagt. I forsøgene har der samlet i 2016 og -17 ikke været signifikante udbyttetab i rugmarken i udlægsåret.

RØDKLØVERS EFTERVIRKNING

SEGES Økologi Innovation kører på tredje og sidste år projektet *Rødkløver – en sikker kvælstofgødning*, hvor gødningseffekten af rødkløver som efterafgrøde sammenlignes med svinegylle. Projektet producerer viden gennem markforsøg, hvor rødkløver udlægges tidligt forår i vinterrug rundt i landet, og eftervirkningen i en vårsædsafgrøde måles. Udbytter og erfaringer fra markforsøgene og erfaringer fra landmænd og konsulenter vil blive samlet i en dyrkningsvejledning sidst på året.